

**BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NGÂN HÀNG THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH**

TRẦN THỊ THANH NGÀ

**TÁC ĐỘNG CỦA RỦI RO THANH KHOẢN ĐẾN HIỆU QUẢ
HOẠT ĐỘNG KINH DOANH NGÂN HÀNG: NGHIÊN CỨU
TRƯỜNG HỢP CÁC QUỐC GIA ĐÔNG NAM Á**

LUẬN ÁN TIẾN SĨ KINH TẾ

TP. HỒ CHÍ MINH – 09/2018

BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NGÂN HÀNG THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH

TRẦN THỊ THANH NGÀ

**TÁC ĐỘNG CỦA RỦI RO THANH KHOẢN ĐẾN HIỆU QUẢ
HOẠT ĐỘNG KINH DOANH NGÂN HÀNG: NGHIÊN CỨU
TRƯỜNG HỢP CÁC QUỐC GIA ĐÔNG NAM Á**

LUẬN ÁN TIẾN SĨ KINH TẾ

Chuyên ngành: Tài Chính - Ngân Hàng

Mã ngành: 62 34 02 01

Người hướng dẫn khoa học:

PGS. TS. TRẦN THỊ XUÂN HƯƠNG

TS. LÊ THỊ ANH ĐÀO

TP. HỒ CHÍ MINH – 09/2018

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan rằng đề tài “**Tác động của rủi ro thanh khoản đến hiệu quả hoạt động kinh doanh ngân hàng: nghiên cứu trường hợp các quốc gia Đông Nam Á**” là công trình nghiên cứu của tác giả. Các thông tin, dữ liệu được sử dụng trong đề tài là trung thực, chính xác và đáng tin cậy. Các nội dung trích dẫn đều được chính tác giả thu thập từ các nguồn khác nhau có ghi rõ nguồn gốc trong phần tài liệu tham khảo.

TP. Hồ Chí Minh, ngày tháng 09 năm 2018

Tác giả

Trần Thị Thanh Nga

LỜI CẢM ƠN

Trước tiên, tôi xin chân thành cảm ơn Quý Thầy Cô trường Đại học Ngân hàng nói chung, nơi tôi học tập và nghiên cứu đã giảng dạy, giúp đỡ tôi trong suốt thời gian làm luận án.

Tôi xin bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc đến Người hướng dẫn khoa học PGS.TS Trần Thị Xuân Hương đã định hướng nghiên cứu, hướng dẫn, động viên và hỗ trợ hoàn toàn để tôi hoàn thành luận án này. Cảm ơn TS. Lê Thị Anh Đào đã hỗ trợ, chỉ bảo tôi hoàn chỉnh nội dung của luận án.

Tôi xin bày tỏ lời cảm ơn chân thành đến gia đình, đồng nghiệp, bạn bè đã tạo điều kiện về thời gian và đóng góp ý kiến quý báu giúp tôi hoàn thành nhiệm vụ nghiên cứu của mình.

TPHCM, ngày tháng 09 năm 2018

Tác giả

Trần Thị Thanh Nga

MỤC LỤC

CHƯƠNG 1: TỔNG QUAN NGHIÊN CỨU.....	1
1.1. Sự cần thiết nghiên cứu.....	1
1.2. Mục tiêu và câu hỏi nghiên cứu.....	4
1.2.1. Mục tiêu chung	4
1.2.2. Mục tiêu cụ thể	4
1.2.3. Câu hỏi nghiên cứu.....	5
1.3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu	5
1.4. Phương pháp nghiên cứu	6
1.5. Kết cấu của luận án	10
CHƯƠNG 2: CƠ SỞ LÝ THUYẾT VÀ NGHIÊN CỨU THỰC NGHIỆM.....	11
2.1. Rủi ro thanh khoản	12
2.1.1 Các lý thuyết về rủi ro thanh khoản	12
2.1.2 Khái niệm rủi ro thanh khoản.....	15
2.1.3 Phương pháp đo lường rủi ro thanh khoản.....	17
2.1.4 Nghiên cứu thực nghiệm về các yếu tố ảnh hưởng đến RRTK.....	20
2.2 Hiệu quả hoạt động kinh doanh ngân hàng.....	26
2.2.1 Các lý thuyết về hiệu quả hoạt động kinh doanh ngân hàng.....	25
2.2.2 Khái niệm hiệu quả kinh doanh của ngân hàng thương mại	27
2.2.3 Các phương pháp đo lường hiệu quả hoạt động kinh doanh ngân hàng	30
2.3 Tác động của rủi ro thanh khoản đến hiệu quả hoạt động kinh doanh ngân hàng.....	32
2.3.1 Lý thuyết về mối liên hệ giữa RRTK và HQHĐKD ngân hàng	33
2.3.2 Nghiên cứu thực nghiệm về mối liên hệ giữa RRTK và HQHĐ ngân hàng.....	35
TÓM TẮT CHƯƠNG 2	49
CHƯƠNG 3: PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU	50
3.1 Phương pháp nghiên cứu	50
3.1.1 Mô hình hồi quy cổ điển Pooled OLS với dữ liệu bảng.....	51
3.1.2 Mô hình tác động cố định (FEM) và mô hình tác động ngẫu nhiên (REM)	52
3.1.3 Mô hình GMM với dữ liệu bảng	53

3.2 Mô hình nghiên cứu các yếu tố ảnh hưởng đến RRTK	56
3.2.1 Mô hình nghiên cứu.....	56
3.2.2 Các giả thuyết nghiên cứu về các yếu tố ảnh hưởng đến RRTK	57
3.3 Mô hình nghiên cứu tác động RRTK đến HQHĐKD ngân hàng.....	66
3.3.1 Mô hình nghiên cứu.....	66
3.3.2 Đo lường hiệu quả hoạt động kinh doanh bằng phương pháp tỷ số.....	67
3.3.3 Các giả thuyết nghiên cứu về tác động của RRTK đến HQHĐKD ngân hàng....	68
3.4 Phương pháp thu thập và xử lý dữ liệu	76
3.4.1 Mô tả quy trình thu thập dữ liệu.....	76
3.4.2 Xử lý dữ liệu.....	77
TÓM TẮT CHƯƠNG 3.....	79
CHƯƠNG 4: KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU.....	80
4.1 Các yếu tố ảnh hưởng đến RRTK.....	80
4.1.1 Thống kê mô tả các biến.....	80
4.1.2 Phân tích hệ số tương quan.....	83
4.1.3 Phân tích và thảo luận kết quả, nghiên cứu trường hợp các quốc gia Đông Nam Á	85
4.1.4 Phân tích và thảo luận kết quả, nghiên cứu trường hợp Việt Nam	93
4.2 Tác động của RRTK đến HQHĐKD ngân hàng	99
4.2.1 Thống kê mô tả các biến.....	99
4.2.2 Phân tích hệ số tương quan.....	100
4.2.3 Phân tích và thảo luận kết quả, nghiên cứu trường hợp các quốc gia Đông Nam Á	103
4.2.4 Phân tích và thảo luận kết quả, nghiên cứu trường hợp Việt Nam	111
TÓM TẮT CHƯƠNG 4	118
CHƯƠNG 5: KẾT LUẬN VÀ GỢI Ý CHÍNH SÁCH	119
5.1 Kết luận	119
5.2. Gợi ý chính sách.....	123
5.3. Những đóng góp mới của luận án	127
5.3.1. Về mặt lý thuyết	127
5.3.2. Về mặt thực tiễn	128

5.4. Hạn chế của luận án và hướng nghiên cứu trong tương lai	130
5.4.1 Hạn chế của luận án	130
5.4.2 Hướng nghiên cứu trong tương lai	132
KẾT LUẬN	133
DANH MỤC CÁC CÔNG TRÌNH NGHIÊN CỨU ĐÃ CÔNG BỐ	135
TÀI LIỆU THAM KHẢO.....	137
PHỤ LỤC	145

DANH MỤC TỪ VIẾT TẮT

STT	Từ viết tắt	Tiếng Anh	Tiếng Việt
1	ADB	Asian Development Bank	Ngân hàng phát triển Châu Á
2	BCBS	Basel Committee on Banking Supervision	Ủy ban Basel về Giám sát Ngân hàng
3	BCTC	Financial report	Báo cáo tài chính
4	CDs	Certificates of Deposits	Chứng chỉ tiền gửi
5	FEM	Fixed Effects Model	Mô hình hiệu ứng cố định
6	FGLS	Feasible Generalized Least Squares	Bình phương tối thiểu tổng quát
7	GMM	Generalized Method of Moments	Mô hình hồi quy moment tổng quát
8	GDP	Gross Domestic Product	Tổng sản phẩm quốc nội
9	HQHĐKD	Business performance	Hiệu quả hoạt động kinh doanh
10	INF	Inflation	Lạm phát
11	IMF	International Monetary Fund	Tổ chức Tiền tệ Thế giới
12	NHTM	commercial bank	Ngân hàng thương mại
13	OLS	Ordinary Least Squares	Phương pháp bình phương nhỏ nhất
14	REM	Random Effects Model	Mô hình hiệu ứng ngẫu nhiên
15	RRTK	Liquidity risk	Rủi ro thanh khoản

DANH MỤC BẢNG VÀ HÌNH

Bảng 2.1 Các nghiên cứu về mối quan hệ giữa RRTK và HQHĐKD ngân hàng.....	42
Bảng 3.1 Mối quan hệ giữa biến phụ thuộc và biến độc lập trong mô hình nghiên cứu các yếu tố ảnh hưởng đến RRTK ngân hàng	63
Bảng 3.2 Mối quan hệ giữa biến phụ thuộc và biến độc lập trong mô hình nghiên cứu tác động RRTK đến HQHĐKD ngân hàng.....	73
Bảng 4.1 Thống kê mô tả các biến cơ sở, nghiên cứu trường hợp các quốc gia Đông Nam Á	80
Bảng 4.2 Thống kê mô tả các biến cơ sở, nghiên cứu trường hợp tại Việt Nam	82
Bảng 4.3 Tương quan giữa các biến độc lập trong mô hình các yếu tố ảnh hưởng lên RRTK ngân hàng, nghiên cứu trường hợp các quốc gia Đông Nam Á.	84
Bảng 4.4 Tương quan giữa các biến độc lập trong mô hình các yếu tố ảnh hưởng đến RRTK ngân hàng, nghiên cứu trường hợp tại Việt Nam	84
Bảng 4.5 Các yếu tố ảnh hưởng đến RRTK ngân hàng, nghiên cứu trường hợp các quốc gia Đông Nam Á (Phụ lục).....	86
Bảng 4.6 Các yếu tố ảnh hưởng đến RRTK ngân hàng, nghiên cứu trường hợp các quốc gia Đông Nam Á.....	92
Bảng 4.7 Các yếu tố ảnh hưởng đến RRTK ngân hàng, nghiên cứu trường hợp tại Việt Nam (Phụ lục).....	93
Bảng 4.8 Các yếu tố ảnh hưởng đến RRTK, nghiên cứu trường hợp các quốc gia Đông Nam Á và Việt Nam.	98
Bảng 4.9 Thống kê mô tả các biến cơ sở, nghiên cứu trường hợp các quốc gia Đông Nam Á trong mô hình tác động của RRTK đến HQHĐKD ngân hàng.....	99
Bảng 4.10 Thống kê mô tả các biến cơ sở, nghiên cứu trường hợp Việt Nam trong mô hình tác động RRTK đến HQHĐKD ngân hàng.....	100
Bảng 4.11 Tương quan giữa các biến độc lập trong mô hình tác động RRTK đến HQHĐKD ngân hàng, nghiên cứu trường hợp các quốc gia Đông Nam Á	102
Bảng 4.12 Tương quan giữa các biến độc lập trong mô hình tác động RRTK đến HQHĐKD ngân hàng, nghiên cứu trường hợp tại Việt Nam	102

Bảng 4.13 Kết quả tác động RRTK đến HQHĐKD ngân hàng, nghiên cứu trường hợp các quốc gia Đông Nam Á.....	<u>104</u>
Bảng 4.14 Tác động đến RRTK đến HQHĐ ngân hàng, nghiên cứu trường hợp các quốc gia Đông Nam Á.....	<u>110</u>
Bảng 4.15 Kết quả tác động RRTK đến HQHĐKD của các ngân hàng, nghiên cứu trường hợp tại Việt Nam (Phụ lục).....	<u>10913</u>
Bảng 4.16 Kết quả nghiên cứu của mô hình RRTK tác động HQHĐKD ngân hàng, nghiên cứu trường hợp các quốc gia Đông Nam Á và Việt Nam	<u>116</u>

DANH MỤC HÌNH

Hình 1.1 Sơ đồ nghiên cứu chi tiết.....	8
---	---